

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

11. april 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 81 (Alm. del) af 3. november 2016 stillet efter ønske fra Alternativet

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, om Alternativets egne vurderinger af provenu mv. i partiets finanslovsforslag 'Tal – til et bedre samfund' er i overensstemmelse med Finansministeriets vurdering ved anvendelse af gængse regnemetoder?

Svar

Finansministeriets vurderinger af økonomisk-politiske tiltags påvirkning af de offentlige finanser og samfundsøkonomien i øvrigt, indebærer blandt andet, at der så vidt muligt indregnes afledte virkninger, såsom tilbageløb og adfærdsændringer, når disse vurderes relevant, jf. 'Regneprincipper og modelanvendelse i Finansministeriet'.

I relation til vurderingen af Alternativets finanslovsforslag skal det indledningsvist bemærkes, at det ikke fremgår, om de provenumæssige konsekvenser i Alternativets udspil er opgjort før eller efter tilbageløb og adfærd. Når virkningen af forslagene skal vurderes i en finanspolitisk kontekst er det imidlertid relevant at se på forslagernes virkning på den offentlige saldo-virkning efter tilbageløb og adfærd.

Der er foretaget beregninger af påvirkningen af de offentlige finanser som følge af Alternativets forslag, jf. *besvarelse af Finansudvalgs spørgsmål nr. 90 (Alm. del) af 3. november*.

Alternativets vurderinger af provenu mv. kan overordnet opdeles i fire kategorier ift. om vurderingerne følger gængse regneprincipper:

1. Forslag, som ikke er relevante at vurdere ift. Finansministeriets regneprincipper, fx fordi Alternativet foreslår at afsætte et konkret beløb til et givent område, hvilket i så fald lægges til grund.
2. Forslag, hvor anvendelse af Finansministeriets regneprincipper giver et andet resultat end angivet af Alternativet.
3. Forslag, hvor anvendelse af Finansministeriets regneprincipper giver omtrent det samme resultat som angivet af Alternativet.

4. Forslag, hvor det af forskellige årsager ikke har været muligt at foretage en vurdering af de økonomiske konsekvenser af et givent forslag, og det dermed heller ikke har været muligt at vurdere om Alternativets vurdering følger Finansministeriets regneprincipper.

Ad kategori 1

En meget stor del af Alternativets forslag vurderes at høre under kategori 1. Det gælder fx Alternativets forslag om at afsætte 600 mio. kr. årligt til SKAT, Alternativets forslag om at afsætte 200 mio. kr. årligt ekstra til erhvervsuddannelserne, Alternativets forslag om at afsætte 2 mia. kr. over perioden 2011-20 til flere økologiske landbrug mv.

Fsva. disse forslag er Alternativets vurdering lagt til grund.

Ad kategori 2

Der er også en række forslag, hvor Alternativets vurdering af provenu mv. ikke vurderes at være i overensstemmelse med Finansministeriets regneprincipper. Det gælder fx vurderinger af mer- og mindreudgifter på afgiftsområdet, på uddannelsesområdet og ift. modtagelse af kvoteflygtninge. Grundlaget for Finansministeriets vurdering uddybes nedenfor.

Afgiftslempler

Der vurderes at være betydelig forskel på de provenumæssige konsekvenser af en række af afgiftselementerne opgjort efter tilbageløb og adfærd i besvarelsen af FIU-spørgsmål nr. 90 (Alm. del) af 3. november og de provenumæssige konsekvenser, der fremgår i Alternativets finanslovsforslag *'Tal – til et bedre samfund'*.

Det gælder blandt andet de opgjorte provenumæssige konsekvenser for forhøjelsen af tobaksafgifterne og benzin- og dieselaftgifterne, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Sammenligning af provenuvirkninger i 2017-2020 i Alternativets finanslovsforslag *'Tal – til et bedre samfund'* med provenuvirkninger i besvarelsen af FIU nr. 90 af 3. november 2016

Mia. kr.	Alternativet	FIU nr. 90
Forhøjelse af tobaksafgifterne	6,6	-0,5
Forhøjelse af benzin- og dieselaftgifterne	15,2	-1,8

Anm.: Provenuvirkningerne af de forhøjede benzin- og dieselaftgifter angives i Alternativets finanslovsforslag separat med et merprovenu fra benzinaftgifterne på 6,4 mia. kr. og et merprovenu fra dieselaftgifterne på 8,8 mia. kr. i 2017-2020.

Kilde: Alternativets finanslovsforslag *'Tal – til et bedre samfund'* samt Skatteministeriets beregninger.

Ved forhøjelse af tobaksafgifterne med 50 pct. vurderer Alternativet, at afgiften indbringer et merprovenu på 6,6 mia. kr. i 2017-2020. Som det fremgår af besvarelsen af FIU-spørgsmål nr. 90 skønnes et umiddelbart merprovenu på 14,4 mia.

kr. i perioden 2017-20 af forhøjelserne af tobaksafgifterne. Opgjort efter tilbageløb og adfærd skønnes et mindreprovenu på ca. 0,5 mia. kr. i 2017-niveau, *jf. tabel 1*. Det skønnes dermed, at forhøjelser af tobaksafgifterne, i den størrelsesorden som Alternativet foreslår, ikke vil medføre et merprovenu, sådan som Alternativet skønner.

Den høje selvfinansieringsgrad for tobaksafgifter skal primært ses i sammenhæng med effekterne på salget af tobak, herunder øget grænsehandel. En mindre del af effekten skyldes arbejdsudbudseffekter. Det bemærkes, at den foreslåede afgiftsændring er af en betydelig størrelsesorden, hvilket gør de skønnede provenuvirkninger særligt usikre.

Alternativet skønner ved en forhøjelse af benzin- og dieslafgifterne til hhv. 6 og 4,32 kr. pr. liter., at tiltagene samlet set indbringer et merprovenu på 15,2 mia. kr. i 2017-2020. Ligesom med tobaksafgifterne vurderes det, at forslaget om forhøjelsen af benzin- og dieslafgifterne medfører et mindreprovenu opgjort efter tilbageløb og adfærd og dermed afviger Alternativets vurdering fra Skatteministeriets vurdering, *jf. tabel 1*.

Uddannelsesområdet

Alternativet har beregnet omkostningerne ved en tilbageførelse af omprioriteringsbidraget på uddannelsesområdet til 11,1 mia. kr. i perioden 2017-2020. Finansministeriets beregninger viser til sammenligning merudgifter svarende til 12,3 mia. kr. samlet set i den nævnte periode.

Kvoteflygtninge

Alternativet har beregnet, at det vil koste 248 mio. kr. i perioden 2017-20, hvis Danmark skal modtage 2.000 kvoteflygtninge årligt. Finansministeriet har med inddragelse af Udlændinge- og Integrationsministeriet ifm. besvarelse af FIU-spørgsmål nr. 90 beregnet, at det vil medføre merudgifter for ca. 2,0 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd i perioden 2017-2020, hvis Danmark skal modtage 2.000 kvoteflygtninge årligt. Alternativets vurdering af merudgiften vurderes således ikke at være i overensstemmelse med Finansministeriets vurdering.

Ad kategori 3

Der er også forslag, hvor Alternativets vurdering af provenu mv. vurderes at være i overensstemmelse med Finansministeriets vurdering. Det gælder fx forslaget om at droppe nye skattefordele for familieejede virksomheder, når der sammenlignes med provenuet efter tilbageløb og adfærd.

Ad kategori 4

Endelig er der enkelte forslag, hvor det ikke umiddelbart har været muligt at vurdere om Alternativets vurdering af mer- eller mindreudgifter er retvisende. Det gælder fx Alternativets provenuskøn for skat på finansielle transaktioner.

Det skyldes, at hverken Skatteministeriet eller Finansministeriet har foretaget en egentlig analyse af provenuvirkningen af en finansiel transaktionsskat og således ikke har et grundlag for at vurdere provenuet for en skat på finansielle transaktioner.

Reserver i Alternativets udspil

Alternativet angiver at have tre reserver i udspillet *Tal til et bedre samfund*, som ikke disponeres. Det drejer sig om:

- En reserve på 160 mio. kr. i perioden 2017-20 fra, at Alternativets udspil ifølge Alternativet er 'overfinansieret'. Hertil bemærkes dog, at der ved summering af Alternativets egne vurderinger af mer- og mindreudgifter fås et underskud på 1,8 mia. kr. i perioden 2017-20.
- Et økonomisk råderum frem mod 2020 på 31,4 mia. kr. Det kan hertil bemærkes, at det Alternativet herved akkumulerer råderummet frem mod 2020.
- Et provenu på 12-20 mia. kr. i perioden 2017-20 fra, at Alternativet foreslår at tilføre SKAT 600 mio. kr. årligt med henblik på at lukke af for skattehuller. Det kan hertil bemærkes, at der ifølge Skatteministeriet ikke findes anerkendte beregningsmetoder, som kan anvendes til at skønne over, hvordan ændringer i de samlede ressourcer til kontrolindsatsen på skatte- og afgiftsområdet påvirker de offentlige finanser. SKAT's kontrolindsats er tilrettelagt efter væsentlighed og risiko, hvorfor det ikke kan forventes, at en ekstra medarbejder i gennemsnit finder fejl i samme omfang som de eksisterende medarbejdere og dermed kan indbringe samme provenu. Dertil har opgjorte provenuvirkninger fra konkrete kontrolprojekter ikke nødvendigvis karakter af varige merprovenuer. Det skyldes bl.a., at en del af nettoprovenuet i ét år kan neutraliseres af lavere regelefterlevelse i andre år, ligesom der kan være tale om skatteskyldige virksomheder, der på lovlig vis går konkurs mellem kontrollen og skattebetalingen med tabte skatteindtægter til følge. Endelig vil flere ressourcer til SKAT ske på bekostning af andre produktive, offentlige eller private aktiviteter, hvilket isoleret set svækker velstand og skatteindtægter.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af *FIU-spørgsmål nr. 90 (Alm. del) af 3. november*, hvor der er foretaget en konkret vurdering af Alternativets forslag i udspillet *Tal til et bedre samfund*.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister